

mennyire határozta meg a Horthy-korszak során a társadalom gondolkodását, mentalitását, különös tekintettel a frontról hazatérő férfiakra.

Előadás címe:

*Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásának
historiográfiai magyarázatai*

Absztrakt

Az Osztrák-Magyar Monarchia szétesése az első világháború egyik legfontosabb következménye volt, ezért fontos szerepet töltött be a háborúval foglalkozó historiográfiában a kezdetektől napjainkig. Hogyan változott a kérdéssel foglalkozó történeti irodalom az utóbbi száz évben és hogyan látja a történészszakma mindezt ma? Milyen kérdéseket nem sikerült még megválaszolni és melyek vannak már nyugvóponton? Előadásomban ezeknek a kérdéseknek vázlatos áttekintésére törekszem.

Kulcsszavak: Osztrák-Magyar Monarchia, felbomlás, első világháború, historiográfia.

Tóth Dominik

(dmnk.tth@gmail.com, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katonai Műszaki Doktori Iskola)

Kutatási (érdeklődési) terület:

A doktori iskola Haditechnika és robotika c. témakörén belül leadott disszertáció-tervezetem munkacíme Prof. Dr. Turcsányi Károly vezetésével: A huszita hadiszekerek és modern kori haditechnikai (logisztikai) vonatkozásaik.

Előadás címe:

„Tako máš šikovati jízdné pěší i vozy” – egy 15. sz. cseh hadirendtartás és jelentősége a magyar történettudomány számára

Absztrakt

Szakszerű (legalábbis az adott korhoz mérten) hadtudományi szakmunkák az ókor óta először a középkor végén íródtak. A 15. századra ezek szükségességét leginkább a huszita háborúk, és az ott megjelenő új típusú hadikultúra indokolta. Az előadás címében is szereplő mű (szabad fordításban: „Így irányítsd lovasaidat, gyalogosaidat és szekereidet”) szerzője Václav „Vlček” z Čenova egyike volt az új harceljárás tökéletesítőinek.

Érdekes módon az egykori zsoldosvezér a korszak egy másik fenyegetése; az Oszmán Birodalom terjeszkedése elleni katonai fellépés elméleti részleteit dolgozta ki. 1490 körül befejezett és II. Ulászló magyar és cseh királyhoz ajánlott munkájában egy olyan hadsereget képzelt el, amiben a Kárpát- és a Cseh-medence teljes katonai erejét felvonultatja. Ebben igencsak aktív szerepet játszottak volna a táborita típusú szekerek is.

A mű jelentősége azonban nem csak ebben rejlik. Segít megérteni a huszita csapatok sikereit is, azáltal, hogy betekintést enged az egykori felkelő hadseregek szervezeti felépítésébe, haditechnikai eszközeik használatába illetve harceljárásaikba is.

Kulcsszavak: Hadszervezés, középkor, huszita háborúk, rendtartás, Václav „Vlček” z Čenova

Véber Zoltán

(zoltanveber@freemail.hu, Debreceni Egyetem BTK)

Kutatási (érdeklődési) terület:

Hunyadi kor had-, politika- és társadalomtörténete. Hunyadi János törökellenes politikája 1448 és 1456 között

Előadás címe:

Egy elfeledett szerbiai csata: Krusevác (1454)

Absztrakt

Az előadásomban Hunyadi János egy, a történetírás által méltatlanul elfelejtett hadjáratát és győztes csatáját szeretném bemutatni. Az 1454-es szerbiai hadjárat során egy 8000 fős magyar sereg mélyen benyomult az ellenséges területre és a kruseváci csata során legyőzött egy jelentős számbeli fölényben lévő, az oszmán szultán által hátrahagyott sereget. A hadjárat eseménytörténetén kívül a logisztikai, hadsereg-ellátási, stratégiai kérdésekről is